

## شناخت تأثیر مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی با سرمایه فکری بر سرمایه اجتماعی

### (مورد مطالعه: شهرداری منطقه ۱۲)

زهره آذرباد<sup>۱\*</sup>، دکتر نازنین پیله‌وری<sup>۲</sup>، دکتر مهرداد ناظری<sup>۳</sup>

- ۱- کارشناسی ارشد مدیریت، گروه کارشناسی ارشد مدیریت، واحد یادگار امام (ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
- ۲- دانشیار گروه کارشناسی ارشد مدیریت، واحد یادگار امام (ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
- ۳- مربی گروه کارشناسی ارشد مدیریت، واحد یادگار امام (ره) شهر ری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

### چکیده

هدف این تحقیق شناخت تأثیر مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی با سرمایه فکری بر سرمایه اجتماعی در شهرداری منطقه ۱۲ شهر تهران است. تحقیق حاضر توصیفی پیمایشی می‌باشد و برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است. روایی و اعتبار پرسشنامه توسط اساتید و متخصصین مربوط و همچنین تحلیل عامی تأییدی مورد تأیید قرار گرفت و پایایی پرسشنامه‌ها با استفاده از آلفای کرونباخ ( $\alpha = 0.850$ ) سرمایه روان‌شناختی و ( $\alpha = 0.957$ ) سرمایه فکری و ( $\alpha = 0.946$ ) سرمایه اجتماعی تأیید شد. نمونه آماری این تحقیق شامل ۲۶۰ نفر از کارکنان شهرداری منطقه ۱۲ شهر تهران است و از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و در دسترس استفاده شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های کلموگروف - اسمیرنوف و مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی از قبیل خوش‌بینی، امیدواری، خودکارآمدی و تاب‌آوری بر سرمایه اجتماعی و سرمایه فکری تأثیر مثبت و معناداری دارد و همچنین سرمایه فکری در رابطه میان مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی و سرمایه اجتماعی نقش میانجی ایفا می‌کند.

واژه‌های کلیدی: سرمایه روان‌شناختی، سرمایه فکری، سرمایه اجتماعی، شهرداری تهران.

### ۱- مقدمه

در سال‌های اخیر جوامع در حال توسعه، شاهد ورود واژه‌هایی همچون سرمایه اجتماعی بوده است. در دیدگاه‌های سنتی مدیریت توسعه، سرمایه‌های اقتصادی، فیزیکی و انسانی مهم‌ترین نقش را ایفا می‌کردند، اما در عصر حاضر، بیشتر از آنچه به سرمایه اقتصادی، فیزیکی و انسانی نیازمند باشیم به سرمایه اجتماعی نیازمندیم، زیرا بدون این سرمایه، استفاده از سرمایه‌های دیگر به‌طور بهینه انجام نخواهد شد [۱]. تمرکز بر مقوله مهمی همچون سرمایه اجتماعی به دلیل نقشی هست که سرمایه اجتماعی در تولید و افزایش سرمایه‌های انسانی و اقتصادی ایفا می‌کند. به همین دلیل امروزه در بررسی و تدوین شاخص‌های اجتماعی توسعه توسط سازمان‌های معتبر جهانی، سرمایه اجتماعی پایگاه خاصی را به خود اختصاص داده است [۲]. تاکنون بیشتر مطالعه‌ها بر پیامدهای سرمایه اجتماعی تمرکز داشته‌اند و پژوهش‌های اندکی به بررسی این امر پرداخته‌اند که چه عواملی به ایجاد و تقویت سرمایه اجتماعی منجر می‌شود. از جمله مواردی که تقریباً بررسی نشده باقی‌مانده، عوامل رفتاری است که ممکن است به‌طور مستقیم تعیین‌کننده تشکیل سرمایه اجتماعی باشند. بر اساس پژوهش‌های انجام‌گرفته در این زمینه، یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر سرمایه اجتماعی، سرمایه روان‌شناختی است. آدلر و وان (۲۰۰۲) به این نکته اشاره